



**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus VI. Præsentatus antiquior in ordine presbyterali, aut major natu, aut ornatior moribus cæteris paribus est præferendus, & gratificandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

Canon. X., quia in pluribus præsentatis à Patrono Ecclesiastico, qui prior est tempore, potior est jure.

3 Aut verò instituit secundum malitiosè rejiciendo primum, & tunc incurrit in pœnam, ut teneatur providere primum præsentatum de sufficienti Beneficio, juxta supradictum *Canon. XI.*, ibique *Abb.*, *Innocent.*, *Anan.*, *Butr.*, *Lambertin. de jurepatr. par. 2. lib. 2. quest. 5. art. 8. num. 2. & seq.*, *Vivian. eodem tract. lib. 10. cap. 5.*, *Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 1. §. 3. num. 59.*

Quando autem Episcopus dicatur rejicere primum præsentatum malitiosè, & quando non, deducitur ex conjecturis, de quibus vide *Abb. in cap. Pastoralis ubi supra Can. XI. n. 7. & seqq.*

ARGUMENTUM.

Præsentatus antiquior in ordine Presbyterali, aut major natu, aut ornatior moribus cæteris paribus est præferendus, & gratificandus.

SUMMARIUM.

- 1 Antiquior in ordine Presbyterali cæteris paribus est præferendus, & gratificandus, & num. 10.
- 2 Senior cæteris paribus est præferendus juveni, & num. 9.
- 3 Prælatio majoris natu volita inter Clericos à Testatore, an censeatur etiam volita inter Presbyteros?
- 4 Inter duos Sacerdotes de Beneficio contententes, prælatio de jure competit majori natu.
- 5 Testator præsumitur velle id, quod jus disponit.
- 6 Ubi eadem militat ratio, eadem quoque militare debet & lex.
- 7 Ornatior moribus est præferendus.
- 8 Gravitatis morum præfertur literaturæ.
- 11 Doctor præferendus est non Doctori.
- 12 Possidens Beneficium an, & quando non sit præferendus nullum Beneficium possidentis? & num. 15. & 16.
- 13 Approbatus ab Examinatoribus duobus concurrentibus ad idem Beneficium utriusque idoneis, si unus ex eis prætendat esse habitus, & appellet à judicio Examinatorum; Ordinarius stante hac appellatione non potest devenire ad gratificationem. Amplia, ut num. 14.

CASUS VI.

F Undavit quidam Testator Beneficium A. cum reservatione Juris patronatus passivi favore descendendum ejus familiae, seu sub hac lege, & conditione, quòd eodem Beneficio semper potiri deberent ejus descendentes ordine successivo, & juxta prærogativam gradus, data tamen prælatione Presbyteris in concursu Clericorum, & concurrentibus duobus Sacerdotibus ejusdem gradus voluit illum præferri, Beneficioque potiri, qui esset ornatior moribus, potius quàm literis; & in casu, quo nemo ex eisdem descendentes Presbyter fieri voluerit, voluit possideri prædictum Beneficium à majori natu.

Succedente vacatione ejusdem Beneficii per obitum unius Presbyteri de familia, & descendencia Fundatoris, evenit casus existentiae duorum Presbyterorum, nimirum Titii, & Caji ejusdem familiae, & in æquali gradu proximiorum; Titius tamen majoribus pollet qualitatibus, & meritis, quàm Caju. Quæritur quis eorum sit præferendus, & gratificandus ab Ordinario?

- 1 Censeo esse gratificandum Titium Sacerdotem; Licet enim Caju sit in paritate gradus, & in æquali ordine Presbyteratus cum Titio, tamen Titius est præferendus, eique adjudicandum venit Beneficium, quia majoribus juvatur meritis. Etenim ipse est antiquior in ordine Presbyterali; quam antiquioritatem esse causam prælationis expressè docet *Textus in cap. statuimus de major. & obed.*, ibique *Imola num. 1. Berous conf. 7. num. 2. volum. 1. Monacell. in formul. for. Eccles. form. 4. tit. 2. nu. 23. par. 1.*, *Rota dec. 214. num. 1. par. 4. tom. 2. recent.*, & *decis. 123. num. 9. coram Otthobon.*, & *decis. 125. n. 3. versic. secundo coram Emerix jun.*, & *post Tondut. de penson. decis. 2. num. 2. versic. de antiquiori*, & *decis. 135. num. 1. coram Bichio*, & *in Calaguritana dimidii Beneficii de Foronda 27. Junii 1712. §. secundo coram R. P. D. Ansaldo inferius legen.* sicuti esse actu Sacerdotem est causa prælationis, & gratificationis respectu Sacerdotis habitu, aut simplicis Clerici, cum in paritate vocum semper Sacerdos in actu est gratificandus, & præferendus Sacerdoti

doti in habitu, & sic graduatus non graduato tamquam dignior, *Amstaz. de caus. piis lib. 3. cap. 10. num. 46. Seraphin. decis. 668. num. 1. & 2., & decis. 18. nu. 4. coram Zarat., & in Novarien. Parochialis 11. Aprilis 1712. §. Præminebat, coram Anfaldo.*

Sic senes, & Doctores, qui prius lauream adepti sunt, & Milites, qui prius militare cœperunt, posterioribus sunt præponendi, ut expressè statutum est in cap. cum certum de major. & obed., ibique gloss. Barbos. num. 1. Imol. num. 1. Gonzal. num. 3. Abb. num. 1. Anan. num. 1. & 2. Fagnan. num. 1. & seq. Jason. cons. 192. nu. 2. tom. 2. cui consonat Text. in l. 2. Cod. de Præf. Prætor. ibi -- Si igitur sedes prior ante provectis, locus conspectior, decernendique facultas antiquior, cui est splendor adepti Magistratus vetustior -- Et ratio utriusque Text. est, quia, qui prior dignitatem, vel officium assecutus est, dignior præsumitur, Text. in cap. fin. dist. 17.

2 Est etiam major natu, & senior respectu Caji, unde huic in paritate vocum, & gradus consanguinitatis præferendus est non solum de jure communi, juxta quod dispositum reperitur, quod senior juveni præferendus sit, data paritate in cæteris, Text. in l. final. ff. de fide Instrum. ibi -- semper seniore[m] juniore[m] &c. præferemus, Bald. cons. 167. num. 1. in fine versic. & in dubio lib. 4., Lambertin. lib. 2. par. 3. q. 5. art. 13. Rocob. de Curt. de jurepatr. verb. honorificum quest. 15. num. 42. Tiraquell. de primogenit. in præfat. num. 163., Rota in dicta Calaguritana dimidii Beneficii de Foronda. Verum etiam ex Testatoris voluntate disponentis, quod si plures essent de ejus familia, & descendentiâ, ille obtineret Beneficium, qui esset major natu.

3 Non obstat si dicatur ex his verbis deduci, Fundatorem voluisse prælationem majoris natu inter Clericos, secus inter Presbyteros ejusdem descendentiæ; Objectum enim omnino corrumpit reflectendo, quod eo ipso, quod Fundator voluerit prælationem majoris natu inter Clericos, eandem prælationem voluisse etiam dicendum est inter Presbyteros; Et quidem à fortiori, dum major ratio est præferendi habentem qualitates proximioritatis, Sacerdotii, & senioritatis, habenti

Pars II.

solas qualitates proximioritatis, & Sacerdotii, quam sit ratio præferendi habentem qualitates proximioritatis, & senioritatis habenti solam qualitatem proximioritatis; Unde si in hoc secundo casu Fundator dedit prælationem majori natu, à fortiori etiam in primo casu hujusmodi prælationem eidem majori natu dedisse dicendum est, ut hujusmodi argumentum approbant relat. per Surd. cons. 236. num. 46. Mantio. de conjectur. lib. 3. tit. 15. num. 13.

4 Et quidem cum prælatio majoris natu de jure detur inter duos Sacerdotes de Beneficio contententes, ut tradunt Tiraquell. de jure primog. in præfat. nu. 182. Barbos. de Paroch. cap. 2. num. 109. Rota. decis. 20. num. 2. post Tondut. de pension., & coram Emerix jun. decis. 125. num. 3., & decis. 269. num. 4., & coram Otthobon. decis. 123. num. 10. præsumendum est, voluntatem Testatoris esse dare prælationem majori natu, non solum inter Clericos, sed etiam inter Presbyteros, dum Testator præsumitur cogitare, & velle id, quod jus disponit Bald. in l. precibus C. de impub., & alii relat. à Barbat. cons. 33. num. 1. vol. 1.

Cum ergo major favor sit adhibendus majori natu à ratione naturali, à jure Civili, & Canonico, Testator in dubio videtur magis diligere majores natu, quam minores, sive sint Presbyteri, sive Laici, Barbat. cons. 33. num. 1. volum. 1.

6 Nec assignari potest ratio diversitatis potius in uno, quam in alio casu; Unde intrat regula, quod in utroque sequi debeat idem effectus, & qualitas requisita à Testatore sub generali dispositione, verificari debet tam in Laico, quam in Presbytero, dum in utroque militat eadem ratio, adeoque eadem debet esse lex non extensivè, sed comprehensivè, l. illud C. de Sacrosanctis, Gonzal. ad regul. 8. §. 7. proœm. num. 105. Rota decis. 691. n. 2. coram Cerr., & decis. 40. num. 12., & decis. 142. num. 4. par. 7. rec.

7 Denique est Titius ornatio[m] moribus, & cum sit senior, talis præsumitur respectu junioris, ut ait Tiraquell. de primogenit. in præfat. num. 58., quo casu absque dubio præferendus est in adeptione præfati Beneficii Cajo, dum sumus in casu ab ipso Testatore disposito, scilicet, quod in casu,

casu, quo plures essent Presbyteri ejus familiae, & descendentiæ, præferri debeat ornatior moribus ibi— *Si plures fieri voluerint Presbyteri succedat ornatior moribus, potiusque literis, ut ex verbis testamenti, à quibus recedendum non venit.* Garz. de Benefic. par. 7. cap. 15. sub nu. 22. vers. præferendus est, Pax Jordan. tom. 2. lucubrat. lib. 10. tit. 27. nu. 32. Rot. coram Duno. senior decis. 315. num. 4. & coram Priol. decis. 3. num. 2. & in Barchinonen. Beneficii 22. Februarii 1704. coram Illustris. Governatore Urbis.

8 Et licet admissio per hypothese[m], quòd Titius non sit major, sed æqualis in ornatu literarum cum Cajo, adhuc huic præferendus venit, cum Fundator per illud verbum *potius* intelligitur prædiligere ornatum moribus, quàm literis ornatum, dum juxta dispositionem juris, cui se conformare voluisse præsumitur Testator, gravitas morum præfertur literaturæ, & in prælatione major ratio bonorum morum haberi debet, quàm literaturæ. Dec. in cap. cum in cunctis num. 9. Lotter. de re benefic. lib. 2. q. 31. num. 141. & seqq. Immo qualitas literaturæ non est considerabilis in concursu majoris ætatis, & antiquioris Sacerdotis. Rota coram Priol. decis. 13. num. 6. & post Tondut. de pens. dec. 20. sub n. 5. vers. Præterea.

Concurrentibus igitur in Titio his omnibus qualitatibus, quibus tam de jure communi, quàm ex dispositione pii Testatoris debetur prælatio, ipse obtinere, eique de jure adjudicari debet controversum Beneficium, ac est gratificandus in concursu dictas qualitates prælativas non habentis, licet in æquali gradu proximioris, ut docet Rota decis. 36. n. 2. par. 2. rec. & dec. 679. num. 1. coram Cerro.

R. P. D. A N S A L D O.

Calaguritana dimidii Beneficii
de Foronda.

Luna 27. Junii 1712.

Sanctæ memoriæ Clemens VIII. in Etrusca Sede olim *Nostri Ordinis Auditor* usque sub 28. Aprilis 1596., pro tollendis jurgiis, & assiduis controversiis, inter Episcopum, & Clerum quotidie exarden-

tibus, non obstante medicamine præcedentis Constitutionis mediati ejus Antecessoris Sixti V. prævio *Voto* ejusdem Sac. *Nostri Tribunalis* communicabili cum Sac. *Congregatione Concilii*, de quo coram Card. Seraphino decis. 942. novam legem in futurum indixit, in qua certis formis inibi præscriptis, & relatis per Card. de Luca, disc. 57. n. 1. de Benefic., idem Pontifex ad audiendas recurrentium, & appellantium quæstiones, loco cujuslibet Metropolitanæ, ipsiusque Nuncii Apostolici Hispaniarum plenè adscivit, & subrogavit Sac. Romana Rotæ Auditorium. Quamobrem cum eandem Rot. ab anno 1629. explicitè præfatam postremam legem interpretando, inconcussè firmaverit, quod vacantia hæc Beneficia deberent digniori conferri, sive habenti majores qualitates, & prærogativas, quemadmodum abundè patet ex relatis in dec. 85. ex num. 4. nu. 11. & latius in additionibus ad eandem Decisionem sub n. 20. inter meas in Urbe impressas in qua aliæ plurimæ *Tribunalis nostri* uniformes recensentur.

Hinc cum in dimidia portione, tunc vacante in Ecclesia Parochiali loci de Foronda equè ab Examinatoribus Synodaliibus remansisset approbatus Antonius, & Bernabeus invicem Oppositores, & uterque postmodum quoque à duobus Canonicis Antiquioribus ejusdem Ecclesiæ in diversum votum abeuntibus præelectus; Ordinarius verò per viam gratificationis censuerit, Antonium fore instituendum Rotam appellavit Bernabeus, veluti reputans ad normam præmissæ legis Clementinæ, sibi magis debitam ex meritòrum præcellentia fuisse hujusmodi portionem, & fausto prorsus successu, cum illi adjudicandum Beneficium reputaverit Tribunal usque sub die 15. Maji 1705. cor. cl. me. Card. Caprara, uti liquet ex decisione coram ipso promulgata.

Ast causa dein remansit silentio, quod amodo obruta, & fermè demortua, donec in locum ejusdem Card. Caprara suffecto R. P. D. meo Falconerio, eodemque Bernabeo resurgente, & ejusdem Causæ expeditionem postulante, & illam, inutiliter contradicente Antonio extitit Bernabeus assequutus sub die 11. Januarii 1712. Quare ad iteratam provocationem Antonii, *Mibi* denuo delegata Controversia & in

& in actu pugnae lacescit Antonio, quamvis postea non comparent, præcedentem Rotalem sententiam penitus esse confirmandam Domini non dubitarunt.

9 Facile fuit in hanc resolutionem, inoffenso pede, descendere, quia è conspectu dignioritatis, & meriti utrinque apparentis, Justitiæ lances incontinenti inclinabant favore Bernabei. Is enim antecellebat Antonium incontrovertibiliter ex pluribus; & primò, quia Antonius de tempore vacationis numerare poterat tantummodo an. 22. Bernabeus verò ratione ætatis erat longè provecior, utpote constitutus in illa an. 35., quæ sicut idonea est ad sustentandam etiam Dignitatem, & Officium Episcopale ex determinatione Sac. Conc. Tridentini sess. 7. cap. 1., & sess. 22. cap. 2. de reformat.; Ita etiam in simplici linea senioritatis causat in hac parte præponderantiam, ex plenè cumulatâ post *Text. in cap. cum in cunctis versic. ætatis maturitas de election.*, & *Roland. conf. 47. num. 70. lib. 1.*, per *Rocc. de jurepat. verb. honorificum quast. 15. nu. 42. Rota decis. 23. num. 6. post Tondut. de Pension. decis. 61. in princ. par. 3. rec.* & in *Calaguritana quarti Beneficii de Alefaneo 29. Apr. 1699. decis. 85. num. 6.*, inter noviter in Urbe impressas coram Me.

10 Secundò pariter, Antonius, inspecto, ut inspicere debet eodem tempore vacationis, existeret simpliciter adscriptus in sortem Domini, sive initiatus prima Tonsura, quando Bernabeus gradualitatem omnium Ecclesiasticorum Ordinum, Sacrorumque supergressus, iamdiu caractere Sacerdotali reperiebatur insignitus; idque pariformiter tribuere innegabilem præpollentiam in hac ipsa materia ostendunt post *Dec. conf. 542. num. 13. Gutierrez. conf. 2. num. 22. in fin. Lara de Annivers. & Cappell. lib. 2. cap. 3. nu. 17. Rota coram Zarata decis. 18. num. 4. d. decis. 61. num. 1. versic. item majores Ordines par. 3. decis. 62. num. 4. & 5. par. 12. decis. 659. num. 2. par. 18. tom. 2. recen.* cum aliis relatis in præcedenti decis. 15. *Maji 1705. S. Præsertim quia coram bon. mem. Caprara.*

11 Bernabeus elucebat tertio loco suffultus laurea Doctorali in famigerata Salamantina Universitate conquilita, absque eo quod Antonius Vestibula hujusmodi

Universitatum salutasse appareret, & proinde etiam ex hoc capite anteponendum esse nemo non videt, & sæpius in hac specie Beneficiorum Ecclesiæ Calaguritanae declaravit *Rota decis. 61. num. 1. versic. item plures gradus par. 3. dec. 62. num. 9. par. 12. & decis. 659. num. 2. par. 18. to. 2. rec.*, & in *Calaguritana Beneficii de Auxego 28. Januari 1688. S. Siquidem coram Caccia, & 19. Decemb. 1689. S. Validitas coram Reverendissimo D. meo Molines Decano, & in Calaguritana Beneficii 16. Februarii 1699. S. Inter coram R. P. D. meo Lancetta, jam relatis in meis Addit. ad supradictam decis. 85. sub num. 25.*

Quartò, ultra prærogativam ætatis, Sacerdotii, & Doctoratus, Bernabeus supra Antonium in Arena practica fuerat sæpius approbatus ad Curam Animarum, tam per Episcopum, quàm per Visitatorem Generalem, & signanter de tempore proximo vacationi controversi Beneficii, absque eo quòd similem approbationem etiam assequi potuisset Antonius, qui per ætatem erat prorsus incapax cuiuscumque Curæ, secundum ea, quæ ponderato hujusmodi requisito in hac colluctatione dignioritatis, & meritorum unanimiter asserunt *Lotther. de re benefic. lib. 2. qu. 31. num. 138. Rota decis. 494. num. 8. coram Royas decis. 62. num. 9. par. 12.*, & *decis. 515. num. 11.*, & *decis. 584. pariter num. 11. par. 18. tom. 2. rec.*, & in dicta *Calaguritana Beneficii 16. Februar. 1699. S. Is autem coram R. P. D. meo Lancetta, cum quampluribus concordantibus adductis in meis addit. ad sepeditam dec. 85. num. 35.*

Et equidem, neque etiam quando petiit novam Audientiam Antonius, ausus fuerat hæc præponderantes qualitates Bernabei obtundere, & offuscare, sed duo conabatur opponere; Alterum quod ipse gratificationem in paritate approbationis Examinatorum, & in paritate electionis duorum Beneficiorum, seu Canoniorum, ut supra ab Ordinario reportasset, & consequenter, quod Judicium ejusdem Ordinarij in faciem loci mereretur anteponi quando etiam Sacri Canones hujusmodi Jus gratificationis Ordinario præstolantur, juxta *Text. in cap. cum Auctoritate, ubi gloss. verb. Judicium, & Doctores omnes de jurepat. Innoc. in cap. 1. num. 2.*

- num. 2. eodem titulo, *Gloss. in cap. si plures vers. conferri*, & *versic. sed etiam si Partes eodem tit. Decius conf. 127. in prin. verb. Episcopus*, & *conf. 129. pariter in prin. versic. quia quando lib. 1. Peregrin. conf. 33. nu. 28. volum. 1. Lamber. de jurepat. lib. 2. par. 3. quæst. 5. art. 1. Cæsar de Grass. decis. 128. de jurepat. Rot. decis. 131. n. 15. post Vivian. de jurepat. decis. 7. num. 6. coram Otthobon.*, & *in supradicta mea dec. 85. num. 9.*
- 12 Et alterum, quod Bernabeus possideret aliud Beneficium in Ecclesia de Zurban, ideoque posthaberi mereretur ipsi Antonio nullum possidenti Beneficium, etiam ex his, quæ in terminis per *Text. in cap. is cui de præben. in 6. dixit Rot. decis. 767. num. 1. coram Seraphino decis. 118. num. 6. coram Amato Dunozett. decis. 584. num. 5.*, & *decis. 784. num. 11. par. 18. to. 2. recent.*
- 13 Verum ad suppressendum pondus, sive præponderantiam eorundem meritorum Bernabei palam, & in aperto, & ex confessis etiam effulgentium, visum est nullam ex eisdem oppositionibus posse, & maximè in conflictu in aliqua haberi consideratione; Quatenus enim pertinebat ad gratificationem utique nequaquam de ea poterat haberi animadversio, quia cum Bernabeus existimans profectò sibi extitisse gravamen illatum ab Examinatoribus Generalibus appellasset quando pari gradu habiles ad simplicia Beneficia declararunt, tam ipsum Bernabeum, quam Antonium, ex quo ille toties fuerat approbatus ad Curam Animarum, atque hæc appellatio jam remansisset per Ordinarium admissa, certè Ordinarius nequibat amplius apponere manus in facienda prædicta gratificatione citra manifestum vitium attentatorum, quæ etiam *Sacra Rota* canonizaverat ad partes, sub eadem die 15. Maji 1705. coram prædicto clar. mem. Card. Caprara, itaut coactus positivè fuerit Antonius eisdem attentatis renunciare, unde non posse in his terminis appellationum ullum fomentum præbere gratificatio, optimè dixit *Rot. coram Peuting. decis. 48. num. 3. coram Carillo decis. 204. num. 1. coram Otthobono decis. 66. num. 3. & decis. 86. num. 6.*, & *in part. 2. divers. decis. 6. num. 1. in rec. decis. 488. num. 3. par. 3. decis. 62. num. 16. par. 12.*, & *decis. 283. num. 6.*, & *7. par. 16. & firmavit prima decisio hujus Causa cor. Card. Caprara §. Non obstat.*
- 14 Eoque fortius quia, nec etiam præcise ab his attentatis, quidquam operatur talis gratificatio Ordinarii; solùm enim illa operatur in aliis collationibus Beneficiorum, in quibus sufficit habitus illius, qui gratificationem obtinuit in paritate E. G. præsentationum, seu Vocum; Secus autem est in Beneficiis hujus Diocesis, quæ habent legem Clementinæ sanctionis demandantis dignioritatem in eligendo, & non benevolam Ordinarii gratificationem, sicuti plenius deductum, & animadversum fuit in *decis. 84. num. 11. coram Peuting. decis. 284. num. 12. coram Bich. decis. 494. num. 3. coram Royas, & in recen. decis. 62. num. 22. par. 12.*, & *decis. 329. num. 6. par. 14.*, & in aliis pluribus adductis in sæpius allegata mea *decisione 85. num. 11. & 12.*
- 15 In ordine tandem ad Beneficium, quo potiebatur Bernabeus, multiplex erat responsio, in primis, quia etiam simile simplex Beneficium retinebat Antonius in loco de Ubidea, necnon Ecclesiam Parochialem in eodem Oppido, juxta attestaciones per eundem Antonium exhibitas *Summario num. 15.*, & nihilominus, nisi constet, quod Beneficium possessum à Bernabeo congruam sustentationem excedat, perinde est, ac si nullum Beneficium Bernabeus habuisset, ut præter adductos in præcedenti *decisione Card. Caprara 15. Maji 1705. §. Minus relevat* plena manu sub hac distinctione haberetur in *additionibus ad eandem meam decisionem 85. num. 38.*
- 16 Postremò etiam adjungebatur, quod licet in omnem casum præcedens detentio alicujus Beneficii reddere posset minus indigentem illum, qui illud possidet, adhuc tamen circumstantia hæc ex se sola non tanti æquivaleret, ut possit ullo modo superare cetera, longè ut supra exuberantia merita, & prærogativas, ut optimè non minus in prædictis terminis horum Beneficiorum observavit, *Rota decis. 262. num. 6.*, & *7. coram Otthobono, decis. 169. num. 9. coram Celso decis. 535. num. 7. coram Cerro decis. 489. num. 22. coram Bich. & in rec. dec. 337. num. 5. par. 4. & decis. 240. num. 6. & 7. par. 12.*

Et ita concorditer resolutum fuit, effi Bernabeo solum informante, & Antonio non concorrente.

ARGUMENTUM.

Originarius, seu Patronialis, quoad affectionem Beneficii in concursu Extranei dignioris an, & quando sit preferendus, & gratificandus ab Ordinario?

SUMMARIUM.

- 1 In affectione Beneficiorum semper dignior, & melior est eligendus.
- 2 Condicio preferens originarios extraneis an sit reprobata, ac contra jus, & n. 10. & 11.
- 3 Originarius habilis, & ille, qui est de gremio Ecclesie in paritate vocum est gratificandus, & preferendus extraneo habiliori. Et quare. Vide n.4. Amplia, ut num.5.
- 6 Dignior, & melior dupliciter quis dici potest?
- 7 Episcopus non tenetur dare Beneficium meliori simpliciter, sed meliori quoad aliquid.
- 8 Concilium Tridentinum in Beneficiis Curatis de Jurepatronatus Laicali non cogit Episcopus instituere personas digniores.
- 9 Fundator volens presentari ad Beneficium Sacerdotem idoneiorem, an censeatur voluisse preferri extraneum idoneiorem, originario idoneo?
- 12 Referuntur quamplures resolutiones Sacrae Congregationis Concilii, & nu. 13. & 14. & 17.
- 15 Natura Beneficii Patrimonialis est, ut conferatur filiis naturalibus, & patrimonialibus.
- 16 Libertas electionis an, & quando restringi possit?
- 18 Beneficium reservatum pro Civibus, ad sui consecutionem requirit qualitatem veram, & naturalis civilitatis. Amplia, ut num.19.
- 20 Civis an, & quando sit preferendus Consanguineo etiam idoneiori, & num.21.
- 22 Magis idoneus quis dicatur?

CASUS VII.

Ductus non cupidine gloriae, sed pietatis, ac Religionis amore quidam Testator construxit, ac de bonis propriis

dotavit in ejus Civitate Beneficium A. Parochiale, cum reservatione juris patronatus activi favore ejus descendendum, passivi verò favore Sacerdotis idoneioris, adjecta tamen conditione, quòd originarii, seu patrimoniales ejusdem Civitatis preferri deberent.

Vacato praefato Beneficio Patronus praesentavit ad illud quemdam Sacerdotem originarium Civitatis Fundatoris habilem, & idoneum, deinde variavit praesentando alium Sacerdotem extraneum, habilioris, & idoneioris. Quaeritur quis eorum gratificari, & preferri debeat ab Ordinario?

1 Videtur dicendum, quòd sit gratificandus, & preferendus Sacerdos extraneus idoneior, tum attendente dispositione juris communis, juxta quam semper melior, & dignior est eligendus, ad *Text. in cap. Custos de offic. Custod.*, ibique gloss. verb. *Sanctiores*, & in *cap. unic.*, ut *Ecclesiast. Benefic. sine diminut. confer. §. Circa*, ac *Concilii Tridentini cap. 18. sess. 24. de reform.*, juxta quam Beneficium Parochiale adjudicandum venit magis idoneo, ibi: *Ex hisque Episcopus eum eligat, quem ceteris magis idoneum judicaverit, atque illi, & non alteri collatio Ecclesiae ab eo fiat, ad quem spectabit eam conferre* -- Tum etiam attendente voluntate Testatoris, qui ad praefatum Beneficium Curatum praesentari mandavit Sacerdotem idoneiorem, & qui ad majorem respexit idoneitatem; Cumque majorabilitas, & idoneitas sit in Praesentato extraneo, quam in originario, ei proinde debita est gratificatio, & praeratio etiam in concursu originarii idonei, & habilis, *Garz. de Benefic. par. 7. cap. 16. n. 39. Rota decis. 262. n. 3. par. 10. & dec. 66. n. 2. par. 16. rec.*

2 Nullatenus obstante conditione apposta per Fundatorem, quòd originarii, seu patrimoniales preferri deberent, quia hujusmodi conditio tamquam continens acceptionem, & distinctionem personarum, videtur reprobata, & non est attendenda, maximè in Beneficiis Curatis, in eis namque restringere passivam praesentationem, ac institutionem ad solos originarios, ac patrimoniales; esset praerudicium inferre Ecclesiae, & Animarum salutem, cum haec restrictio plerumque efficere posset, ut ad illius curam, & admini-

stra-